

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-350/18-A

Název	Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022
Sídlo	Pošepného náměstí 2022/2, 148 00 Praha 4 - Chodov
E-mail	skola@zsposepneho.cz
IČ	61388432
Identifikátor	600037401
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Havlíčková
Zřizovatel	Městská část Praha 11
Místo inspekční činnosti	Pošepného náměstí 2022/2, 148 00 Praha 4 - Chodov
Termín inspekční činnosti	18. 1. 2018 – 25. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“), školního klubu (dále „ŠK“) a školní jídelny. Při škole fungují mikrojesle, je zřízena přípravná třída. ZŠ poskytuje všeobecné základní vzdělání s důrazem na rozvoj cizojazyčné a informační gramotnosti. Individuální zájmy a nadání žáků jsou podporovány nabídkou volitelných předmětů.

Škola se nachází na okraji sídliště Horní Roztyly, je dobře dopravně dostupná. Postupné narůstání populace v její spádové oblasti se odráží ve zvyšování počtu žáků (cca o 40 % od minulé inspekční činnosti v roce 2011) a v této souvislosti také počtu tříd a pedagogů. K termínu inspekční činnosti v ZŠ vzdělávalo 481 žáků (cca 50 % kapacity) ve 22 třídách 31 pedagogů a 2 asistenti pedagoga. Nabídku ŠD využívalo 239 žáků 1. – 3. ročníku (cca 40 % kapacity), ŠK 36 žáků (cca 72 % kapacity).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci dlouhodobě. Při zabezpečování chodu školy efektivně využívá své zkušenosti. Rozvoj školy plánuje, na základě vyhodnocení předchozího dlouhodobého záměru zpracovala koncepci obsahující reálné cíle pro období roků 2017 – 2020. Zohledňuje v ní i místní strategie ve vzdělávání a podmínky školy (specifické sociální a národnostní složení žáků ze sídliště). Koncepci postupně uskutečňuje. Daří se začleňování žáků cizinců do základního vzdělávání, škola realizuje projekty na podporu jejich integrace a výuku češtiny jako cizího jazyka. Ředitelka se aktivně zapojila do tvorby místního akčního plánu pro Prahu 11. Škola pro zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců zřídila mikrojesle, mají v nich možnost umístit v případě potřeby své děti.

Nastavená organizace školy a způsob řízení umožňuje její plynulý chod. Spolu s ředitelkou se na vedení podílejí dvě zástupkyně, ekonomka, v případě potřeby vedoucí vychovatelka ŠD a vedoucí školní jídelny. Ředitelka jim účelně delegovala potřebné kompetence. Kontrola úrovně výchovně vzdělávacího procesu je prováděna zejména plánovitou a rozsáhlou hospitační činností. Její vykonávání ředitelka efektivně posílila ustanovením jedné zástupkyně. Závěry z hospitací jsou projednávány, ke zjištěným nedostatkům jsou většinou přijímána opatření směřující přímo k práci pedagogů. Jejich efektivita je ověřována následným vstupem do výuky nebo pohovorem s pedagogem. Účinnost těchto opatření se však u některých vyučujících prozatím neprojevila. Nedostatky v kontrolní a řídicí činnosti byly zjištěny v oblasti zajišťování podpory žákům se SVP (neposkytování podpory dle doporučení školského poradenského zařízení, nedostatečná komunikace se školským poradenským zařízením) a při zařazování žáků do přípravné třídy. Také byly zjištěny nedostatky v organizaci zájmového vzdělávání (účastníci činností ŠK, žáci 4. a 5. ročníku ZŠ, byli zároveň pravidelnými účastníky činností ŠD), které však ředitelka v průběhu inspekční činnosti operativně odstranila.

Realizaci vzdělávání zajišťuje celkem 40 pedagogických pracovníků. Dvě učitelky ZŠ vykonávají zároveň činnost vychovatelek ve ŠD a ŠK. Pět pedagogů ZŠ nesplňuje požadavek odborné kvalifikace. Jeden z nich si doplňuje kvalifikaci studiem v magisterském studijním programu a na dalšího se vztahuje zákonná výjimka (věk a praxe). Potřebná kvalifikace schází také jedné asistentce pedagoga a jedné vychovatelce školní družiny. Nekvalifikovaní pedagogičtí pracovníci mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost, protože ředitelka školy doložila, že nemohla jinak zajistit vzdělávání. Ředitelce se učitelé daří motivovat k dalšímu vzdělávání. Vytváří pro něj podmínky, spolu s pedagogy vzdělávání plánuje a vyhodnocuje a také se do vzdělávání sama zapojuje, což dokládají každoročně zpracovávané plány osobního rozvoje pedagogů a jejich osobní profesní portfolia. Zaměření dalšího vzdělávání vychází ze ŠVP ZV a potřeb školy. Výběr akcí zohledňuje oblasti, ve kterých škola identifikuje slabé stránky výchovně vzdělávacího procesu (např. společné vzdělávání a podpůrná opatření pro žáky se SVP), ve kterých byly mj. zjištěny nedostatky také při inspekční činnosti. Málo účinný je však systém pro přenos získaných znalostí a dovedností mezi pedagogy (např. formou mentoringu, ukázkové hodiny, vytvořením školní metodiky), což dokládá např. při inspekční činnosti zjištěná

rozdílná úroveň zohledňování potřeb žáků vzhledem k jejich možnostem na prvním a druhém stupni a u jednotlivých učitelů.

Škola má pro uskutečňování základního i zájmového vzdělávání potřebné zázemí a finanční prostředky. O svoje prostory a vybavení pečuje, postupně je modernizuje. V ZŠ je dostatek pomůcek, v některých třídách je k dispozici didaktická technika. Školní knihovna je zároveň zařízena jako učebna, což umožňuje její efektivní využívání k podpoře rozvoje čtenářské a informační gramotnosti. K rozvoji přírodovědné gramotnosti přispívá školní arboretum. Vedení žáků ke zdravému životnímu stylu napomáhají velmi dobré podmínky pro sport a pohybové aktivity a nabídka zdravé stravy ve školní jídelně. Finanční příspěvky ze státního rozpočtu a od zřizovatele škola účelně posiluje o prostředky získané z rozvojových programů a projektů a z provozované doplňkové činnosti.

K uskutečňování vzdělávání pozitivně přispívá velmi dobrá spolupráce školy s partnery. Škola se pravidelně zapojuje do sportovních, kulturních a ekologických akcí zřizovatele (např. Den Prahy 11, Den Země). Zákonní zástupci žáků jsou dostatečně informováni o průběhu a výsledcích jejich vzdělávání prostřednictvím žákovské knížky a elektronické aplikace „Sluchátko“ (informace o probíraném učivu, úkolech). Díky dobré spolupráci se zákonnými zástupci žáků se např. povedlo žákům přiblížit pracovní prostředí a profese některých z nich (exkurze na vybraná pracoviště v rámci projektu „Podnikavost a kreativita“). Ve škole funguje školní parlament. Žáci se jeho prostřednictvím obracejí na ředitelku školy, ta na jejich podněty vhodně reaguje. Činnost parlamentu účinně podporuje rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti žáků. S Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy škola spolupracuje při antropologickém výzkumu a nepravidelně zajišťuje praxe studentů učitelských oborů. S Jihočeskou univerzitou v oblasti personální a dalšího vzdělávání pedagogů účinně (např. zajištění školení pedagogů, získávání nových pedagogů). Efektivní je spolupráce s místním atletickým oddílem Atletika Jižní město (využívání sportovního atletického areálu, trenérů) a s tenisovou školou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina hospitovaných hodin v ZŠ byla zaměřena na upevňování nebo opakování učiva. Učitelé v nich vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru, žáci projevovali o výuku zájem. Cíle vyučovacích hodin vycházely ze ŠVP ZV a znalostí a dovedností žáků. Výuka byla zaměřena zejména na rozvíjení vědomostí a dovedností žáků, méně pozornosti však učitelé věnovali vytváření jejich postojů vzhledem k učivu. Pro rovnoměrný rozvoj všech kompetencí pedagogové nevyužívali efektivně všechny společné výchovně vzdělávací strategie definované v ŠVP ZV. Ve většině hodin převažovala frontální výuka s převahou činností na straně učitele, která se střídala se samostatnou prací žáků, pouze v několika hodinách byla zaznamenána práce ve dvojici nebo skupinách. Nedostatečně tak byly rozvíjeny např. kompetence sociální a personální, komunikativní a občanské (nevyužita např. spolupráce, diskuze - vyjadřování a obhajování názorů). Všem byly většinou zadávány stejné typy úkolů, nebo příkladů, což snižovalo motivaci nadanějších žáků. Jen v části hospitovaných hodin učitelé k podpoře dynamiky a názornosti výuky účelně využili didaktickou techniku a učební pomůcky. V některých hodinách vyučovaných nekvalifikovanými nebo začínajícími pedagogy byly zjištěny nedostatky vyplývající zejména z jejich nezkušenosti, např. nevhodné časové rozvržení činností, méně efektivní motivace. V jedné z hospitovaných hodin na prvním stupni se vyučující ve větším rozsahu vyjadřoval gramaticky a jazykově nesprávně. V části hospitovaných hodin ale byla také zaznamenána velmi kvalitní výuka. Jednalo se zejména o výuku českého a cizích jazyků a hodinu matematiky. Učitelům se dařilo žáky aktivizovat, diferencovat zadání úloh.

V hodinách cizích jazyků účelně rozvíjeli receptivní i produktivní řečové dovednosti žáků, jejich schopnost komunikovat, vedli výuku důsledně v příslušném jazyce s ohledem na věk a úroveň žáků. V závěru všech sledovaných vyučovacích hodin učitelé provedli vlastní shrnutí probraného učiva a vyvodili záměry pro další výuku, zadali domácí přípravu. Jen v malé části z nich ale zapojili do hodnocení své práce nebo práce spolužáků také žáky, sebehodnocení bylo sledováno jen v několika hodinách.

Zohledňování individuálních potřeb žáků vzhledem k jejich možnostem a schopnostem mělo rozdílnou úroveň na prvním a na druhém stupni i u různých pedagogů. Na prvním stupni učitelé většinou respektovali možnosti a tempo jednotlivých žáků, ověřovali pochopení zadávaných úkolů, poskytovali žákům povzbuzení a v případě potřeby pomoc a zpětnou vazbu využitelnou k dalšímu učení, což i slabším žákům umožnilo v hodinách zažít úspěch. Na druhém stupni sice v případě potřeby pedagogové poskytli žákům pomoc, cílené účelné zohledňování individuálních potřeb žáků např. prostřednictvím diferenciac učiva, či zadání úkolů ale bylo zaznamenáno jen ojediněle.

Stejně rozdílnou úroveň měla také podpora poskytovaná žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně podpory asistenty pedagoga. Pouze v části hospitovaných hodin byly zaznamenány efektivní způsoby podpory žáků se SVP např. individuální práce s žákem, předtištěné zápisy, průběžné hodnocení dílčích úkolů. V přípravné třídě nebyla žákovi zajištěna dle doporučení školského poradenského zařízení podpora asistentem pedagoga, což mělo negativní vliv jak na kvalitu vzdělávání, tak i na bezpečnost ve třídě. Efektivní činnost nejen vzhledem k žákovi, jemuž byl přidělen, ale i vzhledem k učiteli a ostatním žákům třídy, vykazoval jen jeden ze dvou asistentů.

Hospitované hodiny zájmového vzdělávání ve školní družině probíhaly v příznivé, přátelské atmosféře. Při všech činnostech byl prostřednictvím aktivit zájmového vzdělávání podporován rozvoj klíčových kompetencí a osobnosti účastníků. Řízená činnost, čas na vlastní aktivity a relaxaci byly přiměřeně časově rozvrženy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má nastavený způsob získávání informací o celkových i individuálních výsledcích vzdělávání žáků. Na jednání předmětových komisí jsou analyzovány a vyhodnocovány výsledky systematicky prováděných vlastních i externích testů. Výstupy z testování jsou v souladu s reálnými výsledky vzdělávání (ve všech testovaných vzdělávacích oblastech škola dosahuje průměru zúčastněných základních škol). V pedagogické radě jsou výsledky vzdělávání pravidelně monitorovány prostřednictvím čtvrtletních zpráv třídních učitelů a pololetní a závěrečné klasifikace. Ze zápisů z jednání ale není zřejmé, jaká konkrétní opatření v případech zjištěných nedostatků, byla přijata. Z rozhovoru s ředitelkou bylo zjištěno, že v praxi jsou nejčastěji uplatňovanými opatřeními informování zákonných zástupců žáků ohrožených školní neúspěšností, nabídka individuálních konzultací a individuální přístup ve výuce. Účinnost těchto opatření se pozitivně projevila v celkových výsledcích vzdělávání žáků. Ty jsou dobré a stabilní, v rámci jednotlivých ročníků i předmětů vyrovnané. Ve sledovaném období nedošlo k výraznému zhoršení hodnocení v jednotlivých předmětech. Průměrný prospěch většiny žáků se SVP odpovídá průměru tříd, v nichž jsou žáci zařazeni, stejně tak i prospěch žáků cizinců. Při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň nebyly v klasifikaci zaznamenány výrazné odchylky. Nadaným žákům škola vytváří podmínky pro zapojování do předmětových soutěží a olympiád, jejich úspěchy oceňuje.

Výchovná opatření jsou vhodně využívána, pochvaly a ocenění výrazně převládají nad kázeňskými opatřeními. Vyšší počet omluvených hodin vykazují jednotlivci, vůči nim

se daří přijímat účinná opatření (spolupráce s rodiči, výchovnou poradkyní, metodikem prevence, odborem sociálně právní ochrany dětí).

Výchovné poradenství zajišťují ve škole dvě výchovné poradkyně, jedenkrát za měsíc je ve škole pedagogům a zákonným zástupcům žáků k dispozici psycholog – speciální pedagog. K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 40 žáků se SVP a 68 žáků s odlišným mateřským jazykem. Byly pro ně zpracovány 3 plány pedagogické podpory (dále „PLPP“) a 17 individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Všechny IVP i PLPP jsou vypracovány na základě doporučení školského poradenského zařízení. Ve škole jsou vykazováni čtyři žáci nadaní, tři z nich jako mimořádně nadaní. U dvou ale doporučení školského poradenského zařízení neobsahuje žádné konkrétní doporučení pro práci s nadanými žáky a ani učitelé takto s těmito žáky nepracují (bylo zjištěno při hospitační činnosti). Komunikace školy se školským poradenským zařízením a koordinace činností při poskytování podpůrných opatření není efektivní, vyžaduje v zájmu všech žáků se SVP, včetně žáků nadaných, zlepšení.

Minimální preventivní program obsahuje strategii začlenění témat souvisejících se sociálně patologickými jevy do výuky a plán zajištěných aktivit (např. besedy, preventivní programy), tak postupy použitelné při záchytu sociálně patologického chování (např. krizový scénář pro případ šikany). K termínu inspekce je řešen jeden případ podezření na šikanu (intervence ve třídě, sledování) a vztahy mezi žáky v jedné ze tříd prvního stupně (zjišťováno klima třídy).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zvýšil se počet žáků, tříd a pedagogických pracovníků.
- Byla personálně posílena kontrola úrovně výchovně vzdělávacího procesu.

Silné stránky

- Pravidelně realizované projekty k podpoře rozvoje žákovských kompetencí a gramotností.
- Účinná motivace pedagogů k osobnímu rozvoji, zavedení profesních portfolií pedagogů.
- Efektivní využívání spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery.
- Úspěšné začleňování žáků cizinců do základního vzdělávání (projekty na jejich integraci a výuku češtiny jako cizího jazyka).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Personální zajištění výuky – někteří pedagogičtí pracovníci bez potřebné kvalifikace, schází asistent pedagoga pro žáka v přípravné třídě.
- Nedostatky v kontrolní a řídicí činnosti, které se projeví např. při zajišťování podpory žákům se SVP, zařazování žáků do přípravné třídy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat efektivně všechny společné výchovně vzdělávací strategie ŠVP ZV, používat různé metody a formy práce s žáky.

- Zohledňovat individuální potřeby žáků vzhledem k jejich možnostem a schopnostem zejména na druhém stupni ZŠ, více využívat diferenciaci učiva, zadání úkolů.
- Využívat účelně didaktickou techniku a pomůcky k podpoře dynamiky a názornosti výuky.
- Nastavit účinný systém pro přenos znalostí a dovedností získaných na vzdělávacích akcích mezi pedagogy a následně je uplatňovat v praxi.
- Dbát na používání spisovné češtiny pedagogy.
- Více zapojovat žáky do hodnocení své práce nebo práce spolužáků, vést je k sebehodnocení.
- Zlepšit úroveň podpory žáků se SVP – respektovat doporučení školského poradenského zařízení, zefektivnit komunikaci se školským poradenským zařízením, zefektivnit práci asistenta pedagoga.
- Zaznamenávat konkrétní opatření k nedostatkům zjištěným při jednání pedagogické rady, realizovat je a vyhodnocovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky v řízení školy a personálním zajištění vzdělávání žáků zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole vedené v rejstříku škol a školských zařízení k termínu konání inspekční činnosti
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 12. 6. 2012 s platností do 1. 8. 2018, doklad o absolvování funkčního studia pro ředitele škol, osvědčení o absolvování školení v oblastech BOZ a PO pro ředitele škol
3. Koncepční záměry Základní školy, Praha 4, Pošepného náměstí 2022 na období 2017 – 2020
4. Organizační řád školy ze dne 30. 8. 2017 včetně organizačního schématu
5. Školní řád platný k termínu konání inspekční činnosti
6. Řád školní družiny, školního klubu platný k termínu konání inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro 3. tisíciletí“ platný od 1. 9. 2016 (verze 5)
8. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družinu, školní klub platný k termínu konání inspekční činnosti
9. Rozvrh hodin platný k termínu konání inspekční činnosti

10. Třídní knihy tříd ZŠ (včetně dokumentace přípravné třídy), oddělení ŠD a ŠK vedené k termínu konání inspekční činnosti
11. Dokumentace žáků se SVP vedená k termínu konání inspekční činnosti
12. Dokumentace žáků přípravné třídy vedená k termínu konání inspekční činnosti
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu konání inspekční činnosti
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogů pro školní rok 2017/2018 ze dne 1. 10. 2017, profesní portfólia a plány osobního rozvoje pedagogů vedené k termínu konání inspekční činnosti
15. Plán hospitační činnosti na školní rok 2017/2018 ze dne 6. 10. 2017
16. Dokumentace výchovného poradenství (včetně zpracovaných IVP a PLPP a dokumentace žáků se SVP), dokumentace preventistky sociálně patologických jevů
17. Záznamy z pedagogické rady za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu konání inspekční činnosti
18. Zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu konání inspekční činnosti
19. Evidence žáků (školní matika) včetně výsledků vzdělávání žáků za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu konání inspekční činnosti
20. Dokumentace o prováděném vlastním i externím testování žáků za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu konání inspekční činnosti
21. Inspekční zpráva čj. ČŠIA-1155/11-A ze dne 10. 10. 2011
22. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2016
23. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016
24. Rozbor nákladů za období 2016
25. Přehled hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Martin Krupa v.r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Ivana Kučerová v.r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Kateřina Poláková v.r.

PaedDr. Jitka Kozáková, školní inspektorka

Jitka Kozáková v.r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Šárka Snížková v.r.

Ing. Jiří Bartoš, přizvaná osoba – odborník na výuku informatiky

Jiří Bartoš v.r.

V Praze 26. února 2018

Datum a podpis ředitelky potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Havlíčková, ředitelka školy

Dagmar Havlíčková v.r.

V Praze 26. února 2018